

22 mei 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

2011 - 1775

2011 T 489

geboren op _____
wonende te _____
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat
te Breda,

tegen:

wijlen frater _____
geboren op _____ overleden op _____
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van Fraters CMM.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 19 oktober 2011. Op 1 december 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van _____, Algemene Overste Fraters CMM.

Op 26 april 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Berckel-van der Rijken voornoemd.

Namens de Congregatie is verschenen _____ voornoemd.

2. De klacht

2.1. In het schooljaar 1957-1958 zat klager, hij was toen twaalf jaar oud, in de vijfde klas van de _____ school in _____. Aangeklaagde gaf les aan de klas van klager. Klager kreeg door een aangeklaagde een schoolbank achterin de klas aangewezen. Er was plaats voor twee leerlingen, maar klager zat er alleen.

Wanneer aangeklaagde door de klas liep, raakte hij klager vaak even aan. In de loop van het eerste trimester werden die aanrakingen steeds intiemer. Zo legde aangeklaagde zijn gezicht even tegen dat van klager wanneer aangeklaagde het schoolwerk van klager controleerde. Na deze 'aanlooperperiode' begon aangeklaagde klager te betasten op diens benen en in diens korte broek. Aangeklaagde raakte daarbij ook het geslachtsdeel van klager aan. Klager verkrampte wanneer aangeklaagde hem in de klas benaderde, maar kon er niet aan ontkomen.

Het misbruik heeft de rest van het schooljaar geduurd en kwam zeker één keer per week voor. In de zesde klas had klager een andere leraar en stopte het misbruik.

Klager vermoedt dat een leerling die schuin voor hem zat, , het misbruik heeft gezien. Hij en andere leerlingen maakten er opmerkingen over tegen klager en maakten daarbij suggestieve gebaren. Klager werd “de filosoof” genoemd, volgens klager omdat hij werd beschouwd als een lievelingetje van aangeklaagde.

2.2. Klager heeft de indruk dat de gebeurtenissen op hem invloed hebben gehad op seksueel gebied. Hij is in dat opzicht erg geremd en voelde zich daarbij nooit op zijn gemak. Klager heeft lang aan niemand iets verteld over het misbruik. Toen het misbruik in de Kerk in 2010 in het nieuws kwam, heeft klager er met zijn huidige echtgenote over gesproken. Deze heeft hem aangespoord zich te melden bij de Commissie Deetman en, later, een klacht in te dienen.

2.3. Klager wil de misstanden van destijds aan de kaak stellen. Hij wil dat de Congregatie onderzoek doet en openheid van zaken geeft. Voorts wenst klager een schadevergoeding te ontvangen.

3. Het verweer

3.1. Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat in de archieven één aanwijzing is gevonden voor een ander geval van seksueel misbruik door aangeklaagde. In 1968 is aangeklaagde uit het onderwijs gehaald vanwege een voorval van dien aard. De reden is niet in de archieven vastgelegd, doch binnen de Congregatie is dit aldus bekend.

Voorts is er een andere klachtzaak tegen aangeklaagde geweest. De Beoordelings- en Adviescommissie van Hulp en Recht heeft in een uitspraak van 29 november 2010 in die zaak het seksueel misbruik aannemelijk geacht.

3.2. De Overste stelt in zijn reactie dat over het specifieke door klager gestelde misbruik weliswaar geen gegevens zijn gevonden, maar dat hij, mede gelet op vorenstaande gegevens, ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 55 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet

meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

Het gaat dan om het betasten van de benen en het geslachtsdeel van klager door in diens broek te reiken. Dit heeft tenminste eenmaal per week plaatsgevonden in gedurende ongeveer driekwart van een schooljaar.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt de klacht ondersteund door het gebleken eerder gepleegde seksueel misbruik door aangeklaagde ten gevolge waarvan hij gedwongen werd overgeplaatst in 1968. Tenslotte is er de uitspraak van de Beoordelings- en Adviescommissie van Hulp en Recht van 29 november 2010 waaruit blijkt dat in de daarin besproken klacht het seksueel misbruik door aangeklaagde door de Beoordelings- en Adviescommissie voldoende aannemelijk werd geacht.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas twaalf jaar oud. Aangeklaagde stond ten opzichte van hem als een persoon met gezag die niet mocht worden tegengesproken.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. heeft daartoe een eerste stap gedaan door in zijn schriftelijke reactie namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen. Voorts heeft : klager aangeboden met hem in gesprek te treden wanneer klager daaraan behoefte heeft.

4.6. Over het verzoek van klager om een financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van Fraters CMM de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 22 mei 2012 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, mr. F.J.M. Walstock en mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, leden, bijgestaan door mr. M.J.C. van Leeuwen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie Fraters CMM en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klagerschriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.